

Núm. 1280 - Any XXVI

Epoca Segona

: 20 Setembre 1931 :

Ceretània

Número solt: 20 cènts.

Redacció i Administració:

Plaça Salmeron, 1
PUIGCERDA

* * Setmanari polític d'afirmació catalanista republicana * *

Del camí de Rigolisa

Fa alguns dies que vàrem llegir en el setmanari «El Pirineo» un article dedicat a ensabonar a un dels consellers del nostre Ajuntament i, de passada a iniciar una campanya insidiosa contra els nostres amics senyors Cadefau i Artísó, Alcalde i Primer tinent respectius del esmentat Consistori, amparant-se en la qüestió de Rigolisa.

Nosaltres, que parlant amb franquesa i deixant de banda la modèstia, no acostumem a polemitzar amb «El Pirineo», vàrem deixar de contestar aquest article insidiós, fals i ple de bilis; en veure, però, que de la rectificació se'n encarregava a un senyor que no sap res de la qüestió de Rigolisa, ni gairebé quin és el ja cèlebre camí, avui ens en volem TORNAR a ocupar per a deixar les coses al lloc que els hi correspon.

Tots els fills de Cerdanya i amics que des d'aquí i de fora s'han preocupat de la «Qüestió de Rigolisa», saben prou bé ço que ha passat, però, per si n'hi ha algun que ho hagi oblidat, farem un resum explicant, punt per punt, des del dia que va començar-se la campanya que tant va apassionar al nostre poble i als nostres amics de fora.

El nostre amic Artísó, palesant l'amor que sent per les nostres coses i en enterrar-se de que el senyor Domènec Sert pretenia tancar el camí que va des del passeig de la Sèquia fins a la cruïlla de la carretera d'Ur, va iniciar una campanya des de CERETANIA demanant a l'Ajuntament que per tots els mitjans impedís que aquest senyor portés a cap una obra que era, és i serà considerada un atemptat contra els drets de tots els ciutadans. Com que l'Ajuntament, presidit en aquell temps pel senyor Vernis, no va contestar res sobre l'afer, va insistir el senyor Artísó amb una sèrie d'articles publicats tots ells a CERETANIA, demanant sempre, però, amb fermesa, que mai l'Ajuntament deixés de fer respectar els drets del poble del qual tenia la representació. Va celebrar-se per fi el ple municipal en el qual devia tractar-se de la qüestió de referència, i el nostre

Ajuntament va acordar, amb el vot en contra dels senyors Cosp i Turiera, qui s'oposaven rodonament a les pretensions del senyor Sert, de tractar amb el citat senyor fent unes transaccions, en virtut de les quals, se'l deixaria tancar. El senyor Artísó — sempre des de les pàgines de CERETANIA — va insistir novament en que no havien de defugir el plet amb el qual se'ls amenaçava, car, Puigcerdà, s'havia de jugar tot el que fos en defensa dels seus drets. Aleshores el nostre amic, senyor Bragulat, també des de CERETANIA, va fer un brillant article intitulat RIGOLISA ES NOSTRE, en el qual es defensava d'una manera categòrica els drets de Puigcerdà sobre el camí de Rigolisa. I fou aleshores quan «El Pirineo» també va decidir-se a dedicar-li la meitat d'una columna de les seves planes.

Ara bé: fa uns dos mesos que amb motiu d'apropar-se la festa de Rigolisa, el nostre Consistori va acordar en sessió d'enviar els peons municipals a que arrancessin el dit camí i, a la vegada, es va acordar de posar una penyora de quinze pessetes al senyor Sert, per haver-se permès fer obres a la plaça sense la prèvia autorització del nostre Ajuntament. Tingueren una entrevista el citat senyor Sert amb el nostre Alcalde, en la qual, després de molt discutir, va manifestar el primer que el camí de Rigolisa quedaria com fins ara; afegint encara el senyor Sert, que treuria les pedres que tenia destinades a construir el portal de tanca per a emprar les en un altre lloc, creient aleshores l'Alcalde oportú el deixar sense efecte la penyora que s'havia imposat.

En la sessió següent, que celebrà el nostre Ajuntament, el conseller senyor Llanas atacà durament al Alcalde per deixar sense efecte els acords presos defensant-se la Presidència dient que no veia la necessitat d'anar a un plet amb el senyor Sert, tota vegada que deixava les coses tal com estaven, respectant els mateixos drets que el poble havia tingut fins ara. En la discussió hi

prengué part el senyor Vernis dient que ell no censurava l'actitut del Alcalde, però, que creia que si l'alcalde havia obrat bé evitant el plet, també s'havia de reconèixer l'encertada actuació d'ell, puix que també havia procurat defugir el plet.

Ara vé el nostre comentari. Al senyor Llanas, si bé li respectem la seva opinió i, fins a cert punt la hi aprofitem, li direm que ell, la major defensa l'hauria pogut fer quan formava part de l'Ajuntament de la dictadura, presidit pel doctor Pujol, que és quan el senyor Sert va construir aquells dos grups de flors a la plaça de Rigolisa, sense l'autorització — que se sapiga — de ningú.

Al senyor Vernis li direm que no és igual evitar un plet quan es desisteix del propòsit, o bé, evitar-lo fent unes transaccions, en virtut de les quals — com ja hem dit abans — el senyor Sert podia tancar nos un camí que hem utilitzat sempre. Una cosa és no tenir esperit bèl·lic i altra cosa és covardia.

I a la direcció de «El Pirineo» li direm que és mesquí aprofitar-se de les victòries dels altres; que les normes de cortesia i noblesa obliguen a no barrejar el negoci i les qüestions personals amb les d'ordre polític i que, només les persones covardes s'aprofiten de l'esperit extremadament liberallesc d'un contrari seu per a combatre'l sistemàticament.

I prou per avui. Si un altre dia torna a presentar-se l'ocasió ja en tornarem a parlar. Hi ha tema sobre aquest afer i ganes d'escriure.

No deixeu d'encomanar els
vostres impresos en la
IMPRESA CERETANIA
i obtindreu completa
satisfacció

Murphy

Dels altres

De Marañón.

Es clar que ésser solament republicà no és res i en els actuals moments cal ésser republicà i quelcom més.

De la Conferència d'en Vallés i Puja's al Centre Català de Girona.

CATALANISME I ESQUERRA

Al mot catalanisme, que era el que havia predominat durant aquests 30 anys, s'hi ha anteposat ara el mot esquerra. I buscant gent d'esquerra, s'ha prescindit del catalanisme. Passant la vista pels noms homes que han obtingut les representacions de Catalunya en les darreres eleccions, al costat d'uns pocs el catalanisme dels quals no pot negar-se, se'n troben molts completament inèdits en catalanisme, se'n troben d'altres que no parlen ni entenen la nostra llengua, i fins se'n troben que havien en altre temps combatut les manifestacions del Catalanisme. Que més? Enfrontats el nom d'en Pompeu Fabra, el plasma-dor de la nostra llengua i el d'un militar no català, la massa esquerrana va preferir aquest, tal com el poble jueu aclamava ¡Barrabàs! quan se li donava a escollir entre aquest i Jesús. (Grans aplaudiments.)

L'Opinió diu:

Però estan amargats (els redactors de «La Publicitat», de «La Veu» i d'«El Matí»), precisament perquè els seus amics no han pogut continuar al Municipi de Barcelona els grans negocis bruts, els monopolis, les irregularitats, els robatoris prou coneguts del poble.

Però, *La Veu* contesta amb aquest fet concret:

Els proveïdors de bestiar als escorxadors de Barcelona ja han anunciat que caldrà augmentar el preu de la carn a conseqüència de l'acord de la majoria administrativa de l'Ajuntament creant, per quinze anys, un monopoli o exclusi-va per als transports dels remats.

Reportatges comarcals

Alexandre Bularf i Rialp

Va néixer a Barcelona el 5 d'Agost de 1889. Estudià a l'Escola de Comerç de la seva ciutat nadiua i en acabar la carrera mercantil seguí el batxillerat ingressant després a la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona on va es-licencià el 13 de Maig de 1914. Obtingué la borsa d'estudis de la fundació R. I. A. passant llavors a Bèlgica per a estudiar a la Universitat de Brusel·les. És professor numerari de l'Escola d'Alts Estudis Mercantils de Barcelona i ha exercit durant dotze anys el càrrec de Fiscal Municipal del districte de la Universitat de Barcelona que deixà per motius polítics quan la vinguda del Directori dedicant-se des de llavors a l'exercici de la seva professió d'advocat. És acadèmic de número i president de l'Acadèmia Científico-Mercantil de Barcelona. Aquesta corporació li confià el discurs de fons en la solemne sessió commemorativa del seu cinquantenari i ha publicat a les seves despeses els seus treballs: «Les influències de la postguerra en les institucions bancàries». «Les moralòries el seu aspecte jurídic i econòmic» i «Les modernes indústries del suro a Espanya». Dirigeix la revista professional «Crònica Pericial Mercantil» i forma part del gabinet tècnic de la Cambra Oficial d'Indústria de Barcelona Té al seu càrrec la crítica bibliogràfica de la revista «Economia i Finances» i és col·laborador de «La Veu de Catalunya». La seva labor literària queda dispersa en les planes de la revista «Messidor» (1918 1919), «Feminal» (1914 1915) i «Catalana» (1919 1925) que publicà la «Il·lustració Catalana» a més de moltes altres de Catalunya. Amb el pseudònim de «Xandre» va escriure quatre anys seguits la Secció «De la setmana política» (1917 1921) al periòdic «Sol Ixent» de Badalona. Ha estat premiat i ha format part del jurat en diversos Jocs Florals de Catalunya i als del Rosselló li té guanyada la més alta distinció en prosa: el

llorer de vermell que només ha estat atorgat dues vegades des de la seva creació, guanyant-lo primerament en Pere Corominas. També té premis en els Jocs Florals de Barcelona, essent mantenedor secretari als celebrats enguany. Dintre la col·lecció de «Fluid Editorial» té publicada la seva novel·la «El relliscall». Les seves impressions de viatge les ha aplegades en el llibre «De les meves tresqueres» prologat per Josep Carner. Políticament perteneix al partit regionalista havent estat durant vuit anys vicesecretari de la Junta Directiva de la «Lliga» de Barcelona. Sigué un dels fundadors de l'«Agrupació Escolar Robert» i després de l'«Associació Catalana d'Estudiants». És secretari de la Mantenedoria Catalana del Felibrige en la qual institució té el grau de Mestre de l'Obra. El «capoulié» Marius Jouveau l'imposà la insígnia —gran cigala d'argent— en la festa catalano provençal celebrada al claustre gòtic de Montserrat el 21 de Juny de 1930. Ha representat a Catalunya en les festes del centenari de

PUIGCERDA LIBRERIA DOMENECH REVOLUCIÓN, 11 TELÉFONO, 88

LIBRERIA: Corresponsal de las principales editoriales recibiendo continuas novedades en literatura castellana y catalana. Cualquier encargo de librería se le servirá con toda rapidez por estar en relación con los principales centros librerías.

DIARIOS Y REVISTAS: Venta y suscripción a «Las Noticias» «El Día Gráfico», «El Diluvio», «La Publicitat», «L'Opinió», «El Sol», «A. B. C.», «Ahora», «Crisol», «Blanco y Negro», «Nuevo Mundo», «Mundo Gráfico», «Crónica», «Estampa», «Cosmópolis», «La Rambla», «Mirador», «El Hogar y La Moda», «Lecturas», «El Consultor de los Bordados», «La Dona Catalana», «En Patufet», «Hoja Oficial de la Provincia de Barcelona», etc., etc.

RAPIDO SERVICIO A DOMICILIO

PAPELERIA Y OBJETOS DE ESCRITORIO: Tintas de las mejores marcas. Estucheria de lujo y corriente. Resmillería. Libros rayados de todas clases aceptándose encargos para rayados especiales. Material escolar. Sellos de caucho y metal. Plumas estilográficas de varias clases. Composición de plumas estilográficas. Artículos de dibujo y pintura. Representación de máquinas de escribir de las mejores marcas: consulte precios y pida una demostración práctica. Depositaria de TYPOLIEREBAND ideal para limpiar instantáneamente los tipos de las máquinas de escribir y sellos de caucho. Placas esmaltadas de todas clases y tamaños. Aparatos multicopistas y para marcar y timbrar. Lápices. Escribanías, etc., etc.

Mistral celebrades l'any darrer a Provença i enguany ha assistit a la «Santo Estello» de Pau representant el Govern de la Generalitat de Catalunya juntament amb Alfons Maseras i Joan M.ª Guasch.

—Ens voldrieu explicar que és el Felibrige?

—El «Felibrige» és l'institució definitiva, l'obra mestra, com molt bé podríem nomenar, de Frederic Mistral. Té per objecte desvetllar l'amor per les tradicions de la terra, per l'art, l'història i el dret pairals i com a missió primicera, conservar i purificar la llengua vernacle, per ésser la força viva, indestructible, de la personalitat étnica. El «Felibrige» no és un instrument polític immediat encara que del mateix en poden pervenir estructures polítiques, ni és tampoc una organització de caracter secret, una mena de masoneria intel·lectual, amb ritus i cerimònies estrambòtiques com algú suposa, ni un resorgiment de la «Rosa Creu» pel simbolisme de l'estrella de set puntes, que's la divisa del «Felibrige», i la invocació de la «Santo-Estello» com a senyora i majora dels felibres. Funciona la institució pels Estatuts aprovats pel Prefecte de les Boques del Rodan i és, per tant, un organisme de caracter legal. L'estrella de set puntes, emblema dels felibres junt amb la cigala, ho és per haver estat set els fundadors de la institució (Mistral, Roumanille, Aubanel, Mathieu, Brunet, Giera i Tavan), set els trobadors que establiren amb tanta vocació els Jocs Florals de Tolosa i set els mantenedors que restauraren els de Barcelona l'any 1859. La «Santo-Estello», reunió anual estatutaria del «Felibrige», es celebra per Pascua de Pentecostés o sigui la nostra Pasqua Granada cada any a un lloc diferent de les terres occitanes i està baix la invocació de la «Santo-Estello» en recordança de l'estrella que guià als Reis Màgics d'Orient fent-los conèixer la bona nova del naixement de Jesús. Els set fundadors del «Felibrige», reunits al castell de Font Sagou—el 21 de Maig de 1854 discutien el nom que donarien a la institució. Ningú no encertava amb un mot prou escaient. Mistral en les seves «Memori e Raconte» expressa textualment: «Jo prenc llavors la paraula: —Amics meus, els dic, a Mallana existeix en el poble una vella poesia que's framet de boca en boca i que conté, jo crec, el mot predestinat.» i Mistral recità un romanç que parla de quan Jesús és trobat al temple discutint amb els doctors, el qual romanç acaba amb la següent quarteta:

Que dins lou temple erias,
Que vous disputarias,
Emé li firoun de la Lèi,
Emé li sèt felibre de la Lèi.

—Els set felibres de la Lleil... Aquests som nosaltres—cridaren els poemes reunits—Va per felibre! De felibre en vingué el nom *Felibrige* per a expressar l'obra de l'associació. Aquesta està organitzada molt senzillament. L'integren cinquanta majorals—cigales d'or vitalicis proveïnt-se cada vacant per votació entre ells mateixos que constitueixen el Consistori Felibrenc, presidits pel «Capoulié», cap suprem de l'organització felibrenca, elegit cada set anys i podent ésser reelegit. El «Capoulié» escull personalment el conceller i vice-conceller que són els seus assessors. A més hi ha el «bailo» o se-

De La Publicitat.

«La tendència bolxevista o feixista — és a dir, essencialment antidemocràtica— de voler identificar la República amb els partits d'esquerra i amb tot allò que caracteritza el conjunt d'aquests partits, això és, un reaccionarisme que s'anomena anticlerical, però que de fet és anticultural, un verbalisme buit i una incompetència plena; aquesta tendència, diem, els nostres personatges esquerristes la mostren cada dia més tartarinescament accentuada. Ells, qui proclamen la més furibunda de les iconoclasies, que s'han enfilat on són predicant tots els inconformismes, que a l'hora de la propaganda han aliat el poble a totes les rebelions ara, un cop situats, pretenen passar per doctors infal·libles de la llei republicana. «Noli me tangere!» Perquè tocar-los a ells és, naturalment, anar contra la República. Posició còmoda, certament, la que proporciona aquest procediment monopolístic. La majoria del poble—gent de tots els estaments i de totes les idees— amb els seus voics va instaurar el règim republicà. Però ara la República són ells—com aquell rei francès era l'Estat—; i qui no s'embadaleix amb llur actuació, o bé, per convençut o malflant-se d'ella, no s'està de dir-hi la seva, ha de veure com és fulminant damunt el seu cap un terrible anatema: és un perillós adversari del nou règim!

Centre Tècnic Administratiu

baix la direcció de personal titular

Peritacions y plans de finques
Tramitació d'expedients, etc.

DIRECCIÓ:

F. DE LA HIJA

PUIGCERDA

Telèfon, 77

Subscribiu-vos a CERETANIA

MOTORS SIEMENS

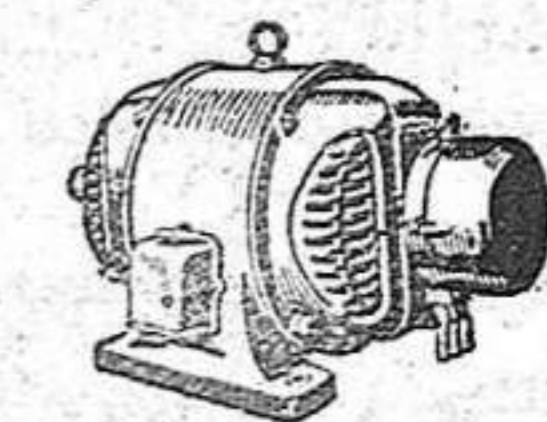
ELS MES CONEGUTS

Les referències que segueixen són una prova palesa de la immillorable qualitat d'aquests motors que no poden ésser superats per altres marques. Funcionen a des de fa temps a satisfacció completa dels seus posseïdors. Aquesta es la millor propaganda.

Tots amb rodaments de boles i engrasatge per 2400 hores :: Garantia absoluta
Demaneu detalls i preus de MOTORS i BOMBES "SIEMENS"

Llibertat, 3

Tel. 14-B

Isidre Forga 2 HP.
Francesc Palau 1.5 HP.
Antoni Estanyol 2 HP.
Ramon Salvat 3 HP.
Vidua Arró 4 HP. 2 motors
Granja Puigbó 2 HP.
Flequeria Romá 2 HP.
Pere Gispert 4 HP.

Mas Florensa 5.5 HP. 3 motors
Leandre Padreny (Aja) 3 HP. 2 motors
Pere Martí 1 H. P.
Confiteria Reguant 1 H. P.
Impremta Ceretania 1 H. P.
Senyor Munter 3 HP. 2 motors
Senyor Estival (Ger) 5 HP.
Ricard Altimiras 1 HP.

J. REGUANT

RADIO ELECTRICISTA

PUIGCERDA

cretari. Les altres gradacions són els Mestres en Gai Saber i els Mestres de l'Obra del Felibrige que usen com a distintiu la cigala d'argent. El poder i l'acció del Felibrige s'exten per totes les terres de llengua d'Oc dividit en Mantenedories integrades per un nombre il·limitat de socis. Al cap de cada mantenedoria es troba un síndic, un o dos vice-síndics i un o dos secretaris que actuen ensems de tresorer. Cada Mantenedoria té un delegat al Consistori. Les Mantenedories poden crear seccions a diferents localitats del territori de la seva actuació amb el nom d'«Escoles» dirigides cada una per un «Cabiscol». La importància actual del «Felibrige» queda demostrada dient que avui figuren dintre de la institució més de trenta mil associats.

—El felibrige, com els Jocs Florals a Catalunya, poden donar naixença a un moviment nacionalista provençal?

—Per dues vegades s'ha intentat convertir el «Felibrige» en instrument polític, però les dues vegades els qui feren la proba tingueren d'anar a fer política creant institucions separades. Sigueren els primers Charles Maurras i Frederic Amouretti que en la «Santo-Estello» de l'any 1892, celebrada a Martignes, llegiren la «Declaració dels Joves Felibres». Després Marius Andrieu tornà a repetir la proba. Tots ells mereixeren la crítica severa de Mistral i dels felibres. Encara que'l «Felibrige» no tingui una acció política immediata l'esperit racial es manté tant viu que se'n pot derivar un moviment més concrecionat en l'element jove que's molt entusiasta. Havem presenciat dos fets que ens han revelat la força espiritual del «Felibrige». Un d'ells passà a Maiana en el dinar oficial de les festes mistralenques presidit pel ministre Lautier. Parlaren diputats, senadors i representants oficials tots en llengua francesa. S'iniciaren murmurs de desaprobació. Hom volia sentir el provençal. Quan s'aixecà el ministre Lautier, fill d'Avinyó, i començà el seu parlament en francès la cosa prengué un caire protestatari seriós. S'oí una veu dirigida a Mistral nebot que ocupava un lloc a la taula presidencial Frederic; ¿on és el teu oncle? Grans aplaudiments aculliren la veu i costà qui-sap-lo apaivagar l'aldarull, puix els elements joves es posaren a cantar cançons provençals acompanyats dels timbals i flaviols de les colles.

Enguany a la «Santo Estello» de Pau en parlar el representant del Prefecte en francès, hom constatà també murmurs i crits de desaprobació. Tots els demés parlaments es feren en bearnés i provençal en mig d'ovacions sorolloses. Perquè hom vegi l'entusiasme que hi havia, només cal dir que'l senador Fourcade i el diputat pels Alts Pirineus a la Cambra de Paris, el senyor Lamazou-Betleider, feren llurs parlaments també en bearnés per tal que no se'ls prenguessen per «franchimans». Aquests dos fets contesten abastament la pregunta formulada.

—Al Rosselló hi han nuclis nacionalistes o simplement regionalistes?

—No hi ha en el Rosselló cap nucli de sava netament nacionalista en el sentit pur amb que nosaltres interpretem el nacionalisme. L'associació més catalanitzada que existeix és la «Colla» presidida per Horaci Chauvet en la qual figuren la gairebé totalitat dels escriptors rossellonesos que conreen la llengua catalana. Es una entitat de sentiment regionalista, amb caire romàntic, que estima la tradició, les coses de la terra, fa excursions i col·labora moralment a la tasca de l'Acadèmia de la Ginesta d'Or, organitzant el sopar que cada any clou la diada dels Jocs Florals. El desaparegut periòdic quin-

Comentaris a una «nota»

Ens creïem que amb l'instauració d'un règim democràtic i amb l'ensorrada de la Dictadura, ja havia passat a l'història el sistema d'aquelles «notes» pintoresques amb que ens obsequiava periòdicament el dictador, tractant de «populacho» als que no pensaven igual que ell. Però es veu que el règim feixista té molts adeptes encara, que no s'han asabentat —malgrat dir-se republicans— que Espanya ha instaurat un règim democràtic i liberal, amb plena llibertat dins les Lleis.

CERETANIA, no necessita argumentar la qualitat de les seves campanyes; els fets són prou eloqüents. Desafiem a qui sigui que, repassant la col·lecció del nostre periòdic a partir de la segona època, trobi un sol article, un sol mot, que no respongui absolutament al seu enunciat del primer número, de periòdic «polític d'afirmació catalanista republicana»; i dins d'ell, amb un criteri socialment conservador, que respongués al triple lema de pau política, social i religiosa, perquè aquesta és la nostra convicció de que així convé als interessos dels catalans i a les llibertats de Catalunya.

Per això, el nostre periòdic agraeix la col·laboració dels ciutadans que li han aportat el seu entusiasme i el seu catalanisme, rebent los amb tota la cordialitat i comprensió i sense demanar los hi altra cosa que una clara catalanitat de pensament i en obres.

Ara, que si aquesta és una campanya de nivell baix i frec a terra, haurem de canviar el valor dels mots i suposar que nivell enlairat vol dir anar de bracet amb la demagògia d'avui dia i amb els seus procediments de govern que, en tres mesos ha demostrat l'inèpcia més pregona en tots els ordres i que fundamentament ens fa témer per al futur, la ruïna econòmica del nostre poble.

CERETANIA, no és portant veu de ningú més que de les pròpies aspiracions de catalanitzar-nos un xic més tots ple-

GRESHAM

FIFE ASSURANCE SOCIETY, LIMITED

FUNDADA A LONDRES FA 83 ANYS.

COMPANYIA INGLESA ANONIMA
DE SEGURS SOBRE LA VIDA

ESTABLERTA A ESPANYA FA 49 ANYS

Les reserves matemàtiques corresponents als Segurs que té en vigor a Espanya arribaren el 31 de Desembre de 1930, segons el seu balanç, a la important quantitat de **Pessetes 30.057.061**, la qual com consta en la Inspecció General de Segurs i Estalvis, es troba íntegrament dipositada a Espanya i invertida en sa totalitat en VALORS ESPANYOLS.

Demaneu detalls de les seves interessants combinacions a la Delegació de

JOAN MORENO

Carretera de Ribas, 37
RIPOLL

(Anunci autoritzat per la Inspecció General de Segurs i Estalvis)

zenal "L'Eveil Catalan" era potser el que anava més enllà en la qüestió d'ideari; no gaire; però, quan de la Catalunya francesa es tractava.

Els catalans francesos, senten com els catalans espanyols el fet racial i diferencial d'una patria catalana?

—En la resposta anterior queda gairebé contestada la present pregunta. Llevat el sentiment romàntic a que s'al·ludeix, abans, tots el rossellonesos us diràn sense excepció:—i Nosaltres som de França!—A Cerdanya es comprova ben fàcilment aquesta frase que sembla estereotipada. Hom podria gairebé assegurar que en tota la Catalunya francesa no és pas molt coneguda l'història nostrada. La contribució de sang que exigí la Gran guerra ha consolidat més definitivament la Catalunya de l'altra vessant del Pirineu amb l'Estat francès.

—Creieu possible un futur concert polític i econòmic dels diferents pobles d'Occitània? Quins pobles el formarien i quina importància hi tindria la Catalunya estricta?

Mentres hi hagi una frontera política és molt difícil, per no dir impossible, un concert de qualsevol ordre que no sigui l'intel·lectual i el de penetració de sentiment regionalista, llingüístic i de cultura abans que cap altre, entre els diferents pobles d'Occitània. La veritat geogràfica ens diu, en tot cas, els pobles que l'haurien de formar i la importància que hi podria tenir la Catalunya estricta és la que resulta de la seva experiència aconseguida pel seu afany d'enfortir-se econòmicament i assolir altra vegada la seva fesomia pròpia. Això la posa davant de tota la resta de terres occitanes.

Quina importància política fiugueren les passades festes felibrenques de Pau?

—Com ja havem expressat el "Felibrige" no és polític. Amb tot, com que Francesc Macià és un dels afil·liats a l'institució en la darrera reunió de Pau es demanà per l'organisme, al Govern de la República que aixequés la prohibició que contra Macià i altres catalans pesa de no poder defurar-se en territori francès.

gats—que bona falta ens fa—i poder donar la batalla als eixorcs personalismes i en general a tots els «ismes» i exageracions partidistes, de les quals n'és una mostra ben patent el mateix Centre Republicà que esmenta sempre el seu esquerrisme i ben poc la seva catalanitat, malgrat un grop escollit dels seus socis, bons catalanistes i veritables republicans, que són selecta minoria que per si

sola ja honra al Centre.

I ja ho veieu, amics del Centre Republicà que no sou catalanistes! Es precisament amb això, amb el que no ens podem avenir si no canviem de ruta. No podem creure gaire amb els sentiments democràtics de cap català, que abans, com a prèvia premisa, no ostenti una catalanitat ben ferma i ben arrelada. Com deia en Jaume Compte—gens dub-

tós com a catalanista i anti monàrquic—tot catalanista és per essència republicà, a menys que quan tinguem l'Autonomia no posessim les sabatetes al balcó per que els Reis d'Orient ens en regalessin un per cada casa.

I no cal tampoc tapar-se la cara amb gest púdic de noia ruborosa davant les nostres crítiques a l'actuació de la majoria dels Diputats per Girona; són homes públics i com a tals subjectes a la lliure crítica de tots els ciutadans, sobre tot si és responsable i feta públicament.

Per això no tenim res que dir d'aquest públic acte de desgrenje, però si que se'ns permeti comentar que el trobem bon troç pintoresc, venint del cantó que vé. Es que no hi ha memòria? Que hom ja no es recorda de la campanya electoral, en la qual, el mot més fi amb que s'obsequià la candidatura catalanista, fou el de «pistolers»? I de les coaccions, de les injúries i de les brutalitats d'ALGUNS partidaris de la candidatura dita d'Esquerra?

Si els representants catalanistes acceptessin actes de desgrenje—i en aquest cas, ben fundats—no hi hauria prou paper a les ròtatives de tot Espanya per imprimir-los.

Però ja que públicament prelinguèren la representació i confiança del poble, en bona doctrina lliberal i democràtica, havien de supeditar-se al seu vot favorable o desfavorable, o la seva aprovació i a la seva crítica que no temen ni temeraran mai, forts amb la seva fortitut d'una història política intangible els uns, i d'un eficient tecnicisme reconegut per tothom, els altres.

CERETANIA, malgrat la «nota» del Centre Republicà que esdevindrà històrica en els anals polítics d'aquesta terra, com fruit selecte del «Noli me tangere» de la política demagògica que avui go-

Fàbrica d'Articles de Passamaneria

Fantasia i Novetat

EN SEDA ARTIFICIAL, LLANA,
COTÓ I METALL OR I PLATA

VENTURA I COT L^{TDA.}

Despatx: Riereta 35 - 1er ::: Telèfon, 23351
BARCELONA

Galons - Agramans - Cordons - Trenches - Borles
Cintes per a elàstics, cinturons i lligacames

Especialitzats en Sarrells per a Vánoves - LAMPARES i TAPISSERIA

VENDES EXCLUSSIVAMENT AL MAJOR

CONFITERIA PASTELERIA ALBERT BONET

(ANTIGUA DE RIU)

Elaboració dels «RECORDS DE PUIGCERDA»
Indispensables per a tota mena d'excursions,
vialges i berenars

GELATS ~ BISCUI TS GLACÉ
Dolços especials — Pastes per al té
CROISSANTS ~ BRIOCHES

Tots els dies festius, venda de gelats individuals fins
a les 9 del vespre

Exclusiva dels Zwiebaks de totes classes per a
règim

La Confiteria BONET recorda a la seva clientela que
durant la temporada d'estiu serveix tots els

CHAMPANYS I VINS GELATS

CARRER MAJOR, 36 ::: TELÉFON, 47-A PUIGCERDÀ

terna Catalunya, continuarà la seva ruta idealista amb els ulls fets a la sacrosanta causa catalana; i de la mateixa manera que ahir apoià la candidatura d'en Bofill i Mates a la Generalitat, per creure l'el de més sòlid valor catalanesc d'entre tots els candidats, i més tard la candidatura catalanista perquè aquesta era la seva convicció, i seguidament no perdona sacrifici per la campanya del plebiscit i del referendun de l'Estatut, i ara està gestionant i apoiat diferents actes públics d'afirmació de catalanisme pur, d'aquí endavant, dins el mateix ritme i la mateixa idealitat, continuarà treballant, amb actes i amb fets, per a la major catalanitat i per a la major cultura de la Cerdanya i de Catalunya, sense esperar altra cosa que la satisfacció íntima del deure imposat i l'aprovació dels seus lectors, manifestada amb llur ajuda constant.

Espaciosos solares en venta
con vistas a la Acequia, Cerdaña
española. Enveitg
y Lafour-de-Carol
Razón: ESTEBAN ARRO
(Casa Aldrán)

RICARDO MASCLA
RECADERO
Alp - Bellver - Martinet
Puigcerdá y viceversa
Rech, 18-T. 10.302-Barcelona

La gran festa Franco-^ospanyola d'AX-LES-THERMES

Com ja ho havíem anunciat en edicions anteriors el diumenge passat tingué lloc aquesta bonica i simpàtica festa, a la qual havien estat invitats, oficialment el nostre Ajuntament, la societat choral «La Sardana» i un grup de dansaires de la nostra vila. La representació del nostre Ajuntament la componen l'Alcalde i el conceller senyor Florensa.

A les set del matí del mateix diumenge els que havien de prendre part a la festa, empengueren el viatge cap a Ax, en un dels magnífics auto cars «Minerva» de la Companyia Alsina i Graells, S. A.

Durant el viatge, que fou ben agradable, amb tot i el temps nuvolós, les converses versaven sobre la entusiàstica recepció que la Vila d'Ax dispensà l'any 1910, encara en vida del gran patrici En Josep M.ª Marfí, a la societat choral «La Sardana». Entre conversa i conversa entràrem a Ax. En aquell moment plovinava, çó que ens feu suposar que ben poca gent trobaríem a l'arribada.

Quina fou la nostra sorpresa, en fer irrupció a la plaça, veure la gentada que ens hi esperava junt amb les Autoritats, Comissió de Festes i banda de música del regiment d'Alcàntara, de Barcelona. Una salva d'aplaudiments ressonà a les nostres oïdes i, baixant de l'auto, veírem lluir en totes les solapes les colors de la nostra bandera. L'honor que se'ns

feia sobrepujava de molt les nostres suposicions.

Fetes les presentacions de consuetud, s'organitzà un interminable passa vila per carrers, places i passeigs; i per tot arreu no vèiem més que demostracions de simpatia...

Marxaven al cap de la comitiva el Maire d'Ax, Mr. Bonafous; MM. Rouaix i Abat, (adjoints); el senador Mr. Rambaud; el secretari de la Prefecture Botton i altres personalitats quins noms des coneixem; el nostre Alcalde, el conceller senyor Florensa i els caps del regiment d'Alcàntara.

Passàrem després al Monument erigit als Morts de la gran guerra, on, amb frases eloqüents i sentides, Mr. Bonafous hi feu ofrena d'un ramell de flors en nom de la vila de Puigcerdá que l'havia fet portar exprés pels seus enviats. Les paraules de Mr. Bonafous foren acollides amb profund respecte guardant en acabar-les un minut de silenci.

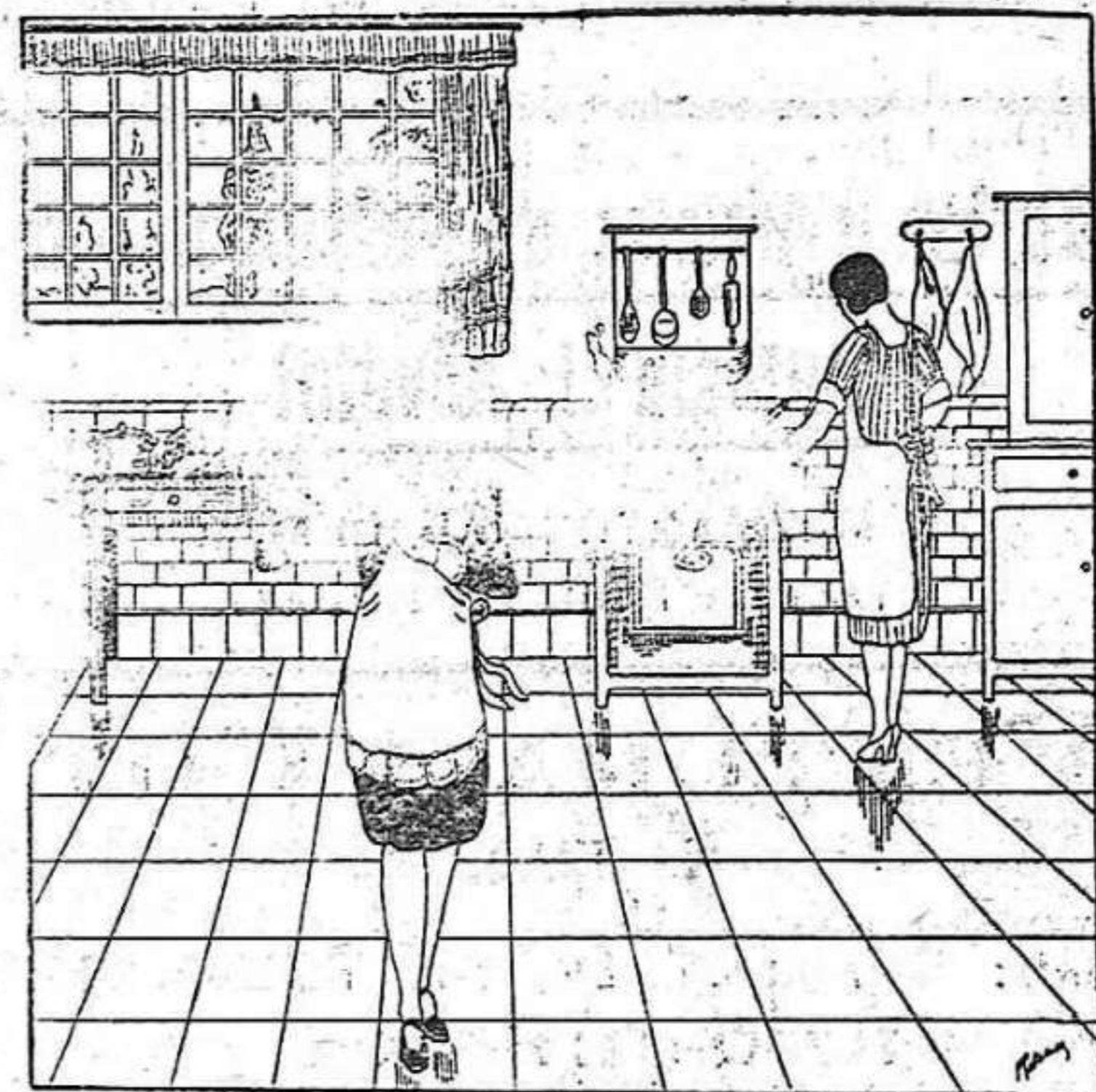
* *

La grandiosa i magnífica terrassa del «Grand-Casino» bull de moviment; l'accés per la seva magestuosa escalinata es fa difícil tanta és la gent que l'ocupa. Els fotògrafs es assegen i ens obliguen a «posar» davant de llurs aparells; satisfets llurs desitjos, podem acabar d'arribar a la terrassa on se'ns obsequia amb un vi d'honor. La presidència és

La brutícia, la incomoditat i la carestia del carbó, us fan renegar de la vostra cuina....

Encara no us decidiu a comprar-ne una elèctrica?

Demaneu informes a les nostres oficines:

“Energía Eléctrica de Cataluña, S. A.”

PUIGCERDÀ: Espanya, 7

VICH: Verdaguer, 14 i 15

Comandant fer a la presa de dit canal. Re-
 ocupada per la maleïda que obria la mar
 xa del passavila.
 Ofereix la terra amb aspecte meravellós: tot endiumenjat, de gran festa; elegants joietes cares boniques, joia en tots els rostres...; les taules sembrades de flors. El Maire d'Ax s'aixeca del seu seient per a dirigir-nos la paraula: el brigatista apatvaga, OICAR 190
 T'amb belles frases i una adreça una franca salutació. Anomena Puigcerdà la vila germana, recorda l'any 1910 i diu que la visita d'enguany no és més que la continuació d'aquella d'any passat, d'aquella germanor que va intereficant-se més cada dia d'una altra banda del Pireneu. Remercia al nostre Alcalde per l'ajuda que els temps van per la millor organització de la festa i el que cabria de seu d'illuminar i parlar amb visques a Espanya, Catalunya i Puigcerdà. Els aplaudiments són formidables i dura una llarga estona.

S'aixeca el nostre Alcalde i rememora les paraules de Mr. Bonafous i en nom de Puigcerdà saluta la vila d'Ax i diu que tot i haver hagut de travessar la frontera no obstant això que estem a eure germanor s'acaba d'establir que aquesta bona veïnatge s'establirà més s'efumi. Llença visques a França i Catalunya i a les Termes d'Ax.

Preu la paraula el senador Mr. Baffont i amb paraules vibrants diu que el Pireneu ja no és ni ha d'ésser més una barrera de separació entre les dues Repúbliques germanes. Cita com a model el canvi de règim dut a cap a Espanya i desitja per a la nostra terra el ràpid assoliment dels seus anhels de llibertat, fraternitat i democràcia.

Els aplaudiments, fortíssims, no deixen en les seves paraules, però en la seva cara s'exfereix l'entusiasme amb que són pronunciades. S'acaba l'acte i la presidència es dirigeix a l'Hotel del Gran Casino on se'ls hi serveix un esplèndid banquet que transcurre dintre la franca companyonia. Si en els actes del matí es notava gran entusiasme, aquest és desbordat durant la festa de la tarda.

Dr. A. BAYÉS i VAYREDA
 Ex-metge agregat del Servei d'Assistència Social dels
Medicina interna Malalties del pit
 Tractaments per la Sarcosina Tuberculinia Neumotorax
 Plaça Catedral, 35 - Tel. 303 VICH

Aquesta nit al local aire lliure, en magnífic parc d'Ax les Termes.
 Quan hi arribarem la banda d'Alcanta-
 ra estava executant magistralment un concert de música clàssica espanyola. Fou saborejada per l'immensa generació que omplenava aquell frondós jardí. El chor «La Sardana» passa a ocupar la gran tarima que en forma d'escalinada havia atecat expotes. Dirigits pel mestre Florensa, el «Salut Cantors» que és aplaudit frenèticament, redoblant encara més en veure que passen a ocupar la tarima els nostres dansaires, habilitats típicament a la catalana. Així de tant en tant els picaents de mans quan la banda llença a l'espai les primeres notes de la «Santa Espina» i forma la rodona i tots els ulls estan fixats als nostres dansaires; admirem l'anar i venir i el ritme de la nostra dansa. S'acaba i reprenen els aplaudiments amb més intensitat encara. Els dansaires són voltats de públic que els felicita. Es demana una altra sardana que és ballada i aplaudida com la primera.

La banda i chor executen, dirigits pel mestre Florensa, l'«Himne Cerdà» que és escoltat a petri dret i amb religiositat. L'entusiasme reneix més fort encara i enmig de la gotellada que forma a caure es clou l'acte amb «La Marsellesa» i l'«Himne d'en Riego».

Els nostres dansaires i coristes són obsequiats amb un silenci sòpant. Així mateix el nostre Alcalde amb un apatíntiu en el domini del Maire Mr. Bonafous i en companyia del senador Mr. Rambaud, Mr. Rouaix, el Maire de Foix, Mine, Bonafous, Mme. Mlle. Rambaud i esposa del nostre alcalde. La conversa és familiar i es parla particularment de la bona unió franco-espanyola que ha de persistir per damunt de tot.

La nit, plujosa, impideix que el programa de tan bella fiada pugui desenvolupar-se tal com estava previst. La banda dona un escurt concert en la terrassa del Casino. Els nostres joves en el Teatre del Circol. Vers sobre el

Ex intern del sanatori Scheveizerhof de Davos-Platz
 Tuberculosos de Barcelona
 Raigs X artificial, etc., etc.
 (Consulta de 11 a 1 hores convingudes)

es amants en el dancing on se'ls facilita l'entrada i se'ls considera.

Sab greu haver de marxar, però, l'endema és dia de feina i tots tenim obligacions.

Ha arribat l'hora d'acomiar-nos: en breus paraules l'alcalde remercia la vila d'Ax per totes les atencions de que ens ha fet objecte, esperant la primera ocasió per a estar-hi a la recíproca.

No podem clore aquesta ressenya sense que hi quediplasmat el nostre profund agraïment envers Mr. Bonafous (Maire) i el seu Concell municipal, Comissió de festes i veïnatge tot de la xamosa Vila.

Des de la nit de la vila, no deixem ni deixarem de cridar:

Visca Ax les Termes!
 Un que hi era.
 GRAN ASSOCIAT DE RAJOLS
Rajoles i teules de tota mena
COSME GINESTA
 BELLVER (Lleida)

Subscribiu-vos a CERETANIA

Corrector
 treu les taques de tinta
 BELLVER
LLIBRERIA CERDANA
 Bourg-Madame

Ex intern del sanatori Scheveizerhof de Davos-Platz
 Tuberculosos de Barcelona
 Raigs X artificial, etc., etc.
 (Consulta de 11 a 1 hores convingudes)

NOTICIARI

—En la reunió general que celebrà «La sociedad Artes y Oficios (adherida a la C. N. T.) es renovà els carrecs de la Junta Directiva, quedant elegits per unanimitat:

President: Ramon Dalmau.

Vice-president: Victòria Sada.

Secretari: Pau Vidal.

Vice secretari: Joan Bertran.

Comptador: Joan Basaganyes.

Tresorer: Miquel Palau.

Vocals: Francesc Vinyoles, Pere Gen-drau, i Rafel Fabra.

Rajoleria i Teuleria

RICARD TUSET

GRAN ASSORTIT DE RAJOLS

:: DE TOTES CLASSES ::

:: FABRICACIO ACURADA ::

:: PREUS MODICS ::

Font d'En Lleres - Puigcerdà

—Aquests darrers dies han vingut a acomiadar-se els nostres amics senyors Mesa, Bordas, Ballester i altres, donant per fiut el seu estiu. Bon hivern.

FUSTERIA

Ebenisteria Mecànica

Josep PADRENY

Es faciliten presupostos per a obres

BELLVER (CERDANYA)

—De conformitat amb les disposicions de Govern civil i de la Inspecció d'Ensenyament primari, el passat dia 16 es començà el curs en les nostres Escoles Nacionals.

La matrícula de nens i nenes que hi vulguin assistir s'efectuarà en el mateix local de les Escoles, tots els dies feiners de vuit i mitja a onze i mitja el matí i de dues i mitja a quatre i mitja a la tarda.

Per a més detalls dirigir-se a la direcció.

—Estan acabant-se les obres que la Comissió del Canal Internacional ha

comandat fer a la presa de dit canal. Representa una millora d'importància capital, particularment en çó que es refereix a la recaptació d'aigua, ja que gairebé se'n doblarà la quantitat.

Ens cal felicitar a l'abans dita Comissió per aquesta millora tan important i de tanta utilitat.

NOIA per treball fàcil

ES NECESSITA

RAÓ: en aquesta Impremta

—Per fi sembla que s'ha pres el termini d'acabar les obres del camí de Bourg-Madame. El rolen treballa actualment en el ramal de Llívia i, bon punt acabat aquest, passarà en el referit camí de Bourg-Madame.

Joan Anglada Vilardebó

ADVOCAT

Exercici en els partits de Puigcerdà i Vich

Despatx a Vich: Riera 51 Telef. 103

—Després de llarga enfermetat ha mort el comerciant d'aquesta vila En Francesc Marginet. Complava 49 anys. Rebin els seus desconsolats esposa i fills l'expressió del nostre sentit condol.

—També a primers de setmana morí a Bourg-Madame la coneguda Mme. Justí (Ferroblanquera).

L'acte de l'enterrament es veié molt concorregut, assistint-hi un gran núcli de veïns de la vila on la família Justí és molt coneguda i estimada.

Rebi el nostre condol més sincer.

Voleu estar satisfet de la vostra instal·lació elèctrica?

Feu-la fer per En REGUANT

—El dissabte passat el nostre amic En Jaume Compte donà una conferència en el Teatre del Círcol. Versà sobre el tema «Coses viscudes» i fou molt interessant.

Fou molt aplaudit i felicilat.

Les darreres noyetats en electricitat. Les millors marques de bombetes us les proporcionarà En REGUANT Carrer de la Llibertat, 3 :: PUIGCERDA

—Si fins ara ens queixàvem de manca de pluja, qui sab si plourà massa.

Durant aquesta setmana el cel s'ha mostrat gris i en diferents repeses els núvols s'han deixat anar; particularment a primers de setmana en que plogué copiosament.

La temperatura ha refrescat força.

Voleu gaudir dels concerts i notícies per RADIO i obtenir el millor aparell?

Consulteu a En REGUANT

—Per avui estan anunciades les pel·lícules «Corazón de Marino» al Cine Cetrà i «Amor eterno» en el del Círcol. Totes dues són ben interessants.

—En el nostre número vinent començarem a publicar una secció de radiotelefonía a càrrec d'una persona competent en la materia. Supposem que els aficionats se'n alegraran i ens ho agrairan.

—Si no es presenta cap obstacle, el dissabte vinent tindrà lloc a la nostra Vila, un important míting «Palestra» en el que pendran part conegudes i valioses personalitats. Cal esperar que la vila aprofitarà aquesta avinentesa per a escoltar i aplaudir els propágadors de «Palestra».

Ja es distribuirà la propáganda per aquest important acte.

BELLVER

Aprofitant el pas per aquesta Vila de la guarnició de Seu d'Urgell que es dirigeix cap a Navarra, s'organitzà un esplèndid sarau que fou amenitzat per la banda de música del batalló. Fou molt divertit i animat.

—El diumenge passat es donà un interessant míting de propáganda «Palestra» en el nostre Teatre Nou. El local estava ple de gom a gom sortint de l'auditori molt satisfet.

—També, el diumenge, l'agrupació d'aficionats de la colònia donà una altra vetllada teatral. En començar-se la representació, els intèrprets foren molt aplaudits, però, no cap al final, que el públic no arribà a quedar ben satisfet de l'actuació dels aficionats.

—El veí poblet d'Olià està a punt d'inaugurar la seva Escola Nacional que, dit sigui de pas, està construïda a la moderna reunint les millors condicions.

El Corresponsal

Gráficas Ceretania - Puigcerdà

BANC COMERCIAL DE BARCELONA

CAPITAL: 25.000.000 de pessetes, totalment desemborsat
 Casa Central: BARCELONA. Passeig de Gràcia, 3 i 5

SUCURSALS I AGENCIES:

Ampostà, Arbós, Badalona, Berga, Figueres, Gandesa, Girona, Granollers, Igualada, Inca, Lleyda, Manacor, Mauresa, Montblanch, Mora d'Ebre, Morrell-Olet, Palma de Mallorca, Port Bon, Puigcerdà, Riell, Sant Feliu de Guíxols, Santa Coloma de Farnès, Santa Coloma de Queralt, Seu d'Urgell, Tarragona, «Tarragona Bolsin», Tàrrrega, Torredembarra, Tortosa, Valls, Vendrell, Vich i Vilaseca

Totes les Operacions de Banca i Borsa

Comptes corrents comercials al interès de $2\frac{1}{2}\%$, a la vista
 Imposicions a r dit al interès de 3% a 30 dies termini
 » » » » $3\frac{1}{2}\%$ a 3 mesos termini
 » » » » 4% a 6 mesos termini
 » » » » $4\frac{1}{2}\%$ a un any

Servei de la Secció d'Estalvi

S'abonen interessos a raó del
 4% anual, en les llibretes a disposició, i
 $4\frac{1}{2}\%$ anual, en les llibretes a venciment l'any.

Cambres Biindades amb Compartiments de Lloguer

AGENCIA A PUIGCERD :

Carrer Llibertat, 16 Telèfon, 81

HOTEL**Terminus**

== TOT CONFORT ==

Dayant l'Estació del Transpirenenc
 Meravelloses vistes panoràmiques

Guina excel·lent - Servei acurat
 Habitacions Espl ndides

PREUS RAONABLES

RICARD ALTIMIRAS

Telefon, 8 - PUIGCERDA

**DECORATS I TREBALLS
LLISOS DE GUIX**

Encanyisats ordinaris

Encanyisats met lics "SIMPLEX"

els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb guix blanc superior

PREUS MÈDICS

Per encàrrecs:

MARCELI FUXET

BOURG-MADAME

 Debiles tomad el acreditado
Elixir Callol

que da Vida y Juventud

Es { rápido
científico
agradable

**AVENIDA
SCHIERBECK**

Venta de Chalets

Pago a plazos y al contado

Construcciones a gusto del
 comprador o ya edificadas

Razón:

MIGUEL PONS Procurador

Puigcerd 

Gran Hotel - Restaurant

▶ **TIXAIRE** ▶

PUIGCERDA

Reformado completamente

Calefacción Central
en todas las dependencias del Hotel
Cuartos de baño y ducha

Gran confort

Luz eléctrica - Garage

Autómnibus del Hotel a todos los trenes

Libertad, 3

Teléfono, 24

Almacen
de
Materiales
de Cons-
trucción

CEMENTOS

YESO

CAL HIDRAULICA

AZULEJOS

ETC. ETC.

FRANCISCO
BARNOLA

Rambla del Casino,

PUIGCERDA

Peluquería
para
Señoras

Salón especial en el primer piso

Tinturas ☉ Ondulaciones

Perfumes ☉ Manicura

ESPECIALIDAD EN EL CORTE
DEL CABELLO A LA GARÇONNE

**AMADEO
MARTI
BOURG - MADAME**

Anónima

Alsina = Graells de A. T.

**Despacho Central del F. C. Trans-
pirenaico de Ripoll a Puigcerdá**

❖ **PUIGCERDA** ❖

En el citado D. C. y para mayor comodidad de los viajeros se
facilitan billetes combinados con destino a las estaciones siguientes:

Alp Ribas Ripoll Vich
Torelló Manlleu Barcelona